

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. В. В. ДОКУЧАЄВА**

Кафедра мовних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

_____ Р.М. Шелудько

«_31_» _серпня_____2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 1. 03. "Англійська мова "

Галузь знань – **01 "Освіта"**

Спеціальність – **015 «Професійна освіта» (015. 18. "Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства")**

Освітньо-професійна програма - **015 «Професійна освіта» (015. 18.**

"Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства")

Факультет - **Агрономічний**

Харків – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни "Англійська мова" для здобувачів галузі знань 01 «Освіта», спеціальності 015 «Професійна освіта» (015. 18. "Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства"), освітньо-професійної програми Професійна освіта».

Розробник: Логінова Олена Василівна, старший викладач кафедри мовних дисциплін.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри мовних дисциплін.

Протокол від «_26_»__серпня__2020 р. № _1__

Завідувач кафедри мовних дисциплін _____ Л.. В. Герман

Схвалено навчально-методичною комісією агрономічного факультету.

Протокол від «____»_____2020 р. № __1__

Голова навчально-методичної комісії
агрономічного факультету
кандидат с. г. наук, доцент _____ О.В. Романов

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 7	Галузь знань Галузь знань – 01 "Освіта"	Обов’язкова	
	Спеціальність 015 «Професійна освіта» (015. 18. "Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства") Освітньо-професійна програма "Професійна освіта"		
		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 5		2020-й – 2021-й	2020-й – 2021-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 210		1,2, 3	1,3
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 год, аудиторних – 100 годин, самостійної роботи здобувача – 110 годин.	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	0 год	
		Практичні, семінарські	
		0 год	0 год
		Лабораторні	
		100 год.	14
		Самостійна робота	
		110 год.	196
		Індивідуальні завдання	
	Вид контролю		
	залік, іспит	залік, іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: формувати у здобувачів загальні та професійно орієнтовані мовленнєві компетенції (лінгвістичну, соціолінгвістичну та прагматично комунікативну) для забезпечення їхнього ефективного спілкування; сприяти розвитку у здобувачів здібностей до самооцінки та здатності до самостійної роботи як під час навчання у виші, так і після отримання диплома про вищу освіту.

Завдання дисципліни: навчання дисципліні зводиться до набуття здобувачами навичок практичного володіння англійською мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої професійними потребами, одержання новітньої фахової інформації з іноземних джерел; користування усним монологічним та діалогічним мовленням у межах побутової, суспільно-політичної та фахової тематики; перекладу, реферування та анотування фахової літератури .

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен

знати:

- 1) основи фонетичної системи англійської мови;
- 2) нормативну граматику англійської мови;
- 3) лексичний мінімум, передбачений програмою (2 000 лексичних одиниць);
- 4) особливості перекладу, анотування фахової літератури;
- 5) мовленнєвий етикет спілкування.

уміти:

- 1) перекладати німецькомовні професійні тексти рідною мовою, користуючись відповідними словниками;
- 2) аналізувати німецькомовні джерела інформації для отримання даних, що є необхідними для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень;
  - а) писати професійні тексти і документи англійською мовою з низки галузевих питань;
  - б) складати анотації до опрацьованої фахової літератури.
- 3) обговорювати питання, пов'язані з побутовою, суспільно-політичною та фаховою тематикою;
- 4) знаходити нову текстову, графічну, аудіо та відео інформацію, що міститься в галузевих матеріалах (як у друкованому, так і в електронному вигляді), користуючись відповідними пошуковими методами.

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності:

1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

3. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.

4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

11. Навички здійснення безпечної діяльності.

12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Очікувані результати навчання дисципліни

Здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 015 «Професійна освіта» (015. 18. "Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства")

ПР 04. Розуміти особливості комунікації, взаємодії та співпраці в міжнародному культурному та професійному контекстах.

ПР 05. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами.

ПР 06. Доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами.

ПР 21. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності. звітності на виробництвах, в установах, організаціях галузі/сфери.

ПР 25. Забезпечувати рівні можливості і дотримуватися принципів гендерного паритету у професійній діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки:

1. Шкільний курс англійської мови.

2. Українська мова.

3. Рослинництво.

3. Програма навчальної дисципліни **Змістовий модуль 1. Людина і природа.**

Тема 1. Моя родина. (Граматика: *Present Indefinite*, дієслово *to be*)

Тема 2. На фермі. (Граматика: *Past Indefinite*, дієслово *to have*)

Тема 3. Рослини і природа. (Граматика: *Future Indefinite*)

Тема 4. Наш університет. (Граматика: *Continuous Tenses*)

Тема 5. Робота на фермі. (Граматика: *Adjective and Adverb Degrees of Comparison*)

Тема 6. Рослинні зони та їх оточення. (Граматика: *Modal Verbs*)

Змістовий модуль 2. Великобританія: лісове та сільське господарство.

Тема 1. Ферми в Британії (Граматика: *Perfect Tenses*)

Тема 2. Студенти-аграрії та лісівники в Британії. (Граматика: *Passive Voice*)

Тема 3. Захист природи в Україні. (Граматика: *Participles I,II*)

Тема 4. Економіка України. (Граматика: *Infinitive and Infinitive Construction*)

Змістовий модуль № 3 Вирощування та переробка зернових культур.

Тема 1. Wheat.

Тема 2. Uses of Wheat

Тема 3. Wheat Flour.

Тема 4. Maize.

Тема 5. Planting and Harvesting Maize

Тема 6. Uses of Maize.

Тема 7. Buckwheat and Barley.

Тема 8. Buckwheat and Barley Consumption.

Тема 9. Oats. Uses of Oats

Змістовий модуль 4 . Технологія вирощування плодоовочевих культур.

Тема 1. Сільськогосподарська техніка та механізація польових робіт

Тема 2. Обробка овочевих культур перед посівом.

Тема 3. Картопля. Томати.

Тема 4. Огірки.

Тема 5. Морква.

Тема 6. Буряк.

Тема 7. Переробка цукрового буряка.

Змістовий модуль 5. Основні методи та умови зберігання овочів та фруктів.

Тема 1. Сушка

Тема 2. Консервування

Тема 3. Засолювання.

Тема 4. Заморожування.

Тема 5. Зберігання в землі.

Тема 6. Зберігання в закритих приміщеннях.

Тема 7. Температура та вологість.

Тема 8. Сортування.**4. Структура навчальної дисципліни**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	ін д	с.р .		л	п	лаб	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Людина і природа.												
Тема 1. Моя родина. (Present Indefinite)	2			2								
Тема 2. На фермі (Past Indefinite)	6			2		4						
Тема 3. Рослини і природа (Future Indefinite)	6			2		4						
Тема 4. Наш університет (Continuous Tenses)	4			4								
Тема 5. Робота на фермі. (The degrees of comparison of Adjectives and Adverbs)	8			4		4						
Тема 6. Рослинні зони та їх оточення (Modal Verbs)	4			4								
Змістовий модуль 2. Великобританія: лісове та сільське господарство.												
Тема 1. Ферми в Британії (Perfect Tenses)	10			4		6						
Тема 2. Студенти аграрії і лісівники в	6			2		4						

Британії (Passive Voice)												
Тема 3. Захист природи в Україні. (Participles I, II)	10			4		6						
Тема 4. Економіка України. (Infinitive and Infinitive constructions)	8			2		6						
Змістовий модуль 3. Вирощування та переробка зернових культур.												
Тема 1. Wheat.	6			2		4						
Тема 2. Uses of Wheat.	6			2		4						
Тема 3. Wheat Flour.	4			4								
Тема 4. Maize.	6			2		4						
Тема 5. Planting and Harvesting Maize.	8			4		4						
Тема 6. Uses of Maize.	4			2		2						
Тема 7. Buckwheat and Barley.	6			4		2						
Тема 8. Barley and Buck-wheat Consumption.	6			4		2						
Тема 9. Oats. Uses of Oats.	4			2		4						
Змістовий модуль 4. Технологія вирощування плодовоовочевих культур.												
Тема 1. Сільськогоспод арська техніка	4			4		6						

[illegible]

5. Завдання для самостійної роботи

№	Завдання	години
1.	1. Ознайомитися з граматичним матеріалом: <i>Pronouns. Plural Form of Nouns. Prepositions. There is/are. Possessive case of Nouns</i> . Виконати вправи на закріплення опрацьованого матеріалу: впр. 4, стор. 4; впр. 6, стор. 5; впр.7, стор. 5;	6
2.	2. Ознайомитися зі змістом тексту « <i>Climate and Weather and Their Effects on Cropping</i> » - стор. 24. Виконати впр.2, стор. 25. Дати опис бобових рослин. Ознайомитися зі змістом тексту « <i>Training Agriculturists in Ukraine</i> » - стор.41. Відповісти на питання – стор.41. Описати один з сільськогосподарських навчальних закладів в Україні.	6
3.	3. Ознайомитися зі змістом тексту « <i>Environmental Conservation</i> » - стор. 45. Підготувати доповідь, пов'язану із забрудненням навколишнього середовища та причинами їх виникнення.	6
4.	4. Ознайомитися зі змістом текстів « <i>Ukrainian Agriculture</i> » та « <i>Farmer-the Basis of Ukrainian Society,</i> »- стор. 50. Виконати впр. 9, стор. 50; впр.10, стор.50.,впр. VII, IX, ст. 54,55. Підготувати доповідь про традиції та сучасні тенденції розвитку сільського господарства в Україні.	6
5.	5. Ознайомитися зі змістом тексту « <i>Bread-the Criterion of the Ukrainian Existence</i> » (part II) – ст. 36, 37. Підготувати доповідь на тему „Хліб та Православні свята в Україні”.	6
6.	Прочитати текст “ <i>Money</i> ”. Виконати впр. II. Опрацювати тему “Музика”, “Кіно”, “ <i>Teatr</i> ” і підготувати доповідь про ваш улюблений вид мистецтва.	6
7	Підібрати тексти пов’язані з: а) системою освіти у Великобританії, США, Україні і на їх основі підготувати повідомлення по даній проблемі; б) типами господарств у Великобританії, США, Україні і скласти тези до текстів; в) напрямками сільського господарства у Великобританії, США, Україні і порівняти основні напрямки розвитку у Великобританії та Україні і підготувати повідомлення по даній проблематиці.	6

8.	<p>Ознайомитися з темою «<i>Література України</i>» і скласти тези до тексту.</p> <p>а) визначити основні етапи розвитку літератури в Україні; б) підготувати доповідь про одного з письменників України.</p> <p>Ознайомитися з темою «<i>Музика, Кіно, Театр</i>».</p> <p>а) підготувати розповідь про роль музики, кіно, театру; б) підготувати розповідь про роль мистецтва у житті людини; в) підготувати розповідь про ваш улюблений вид мистецтва; г) розповісти про один з напрямків у музиці, кіно, театрі.</p>	6
9.	<p>Ознайомитися з темою „<i>Спорт</i>” і скласти план.</p> <p>а) підготувати доповідь про історію виникнення олімпійських ігор; б) підготувати розповідь про ваш улюблений вид спорту; в) підготувати розповідь про роль спорту у житті людини.</p>	6
10.	Опрацювати країнознавчу літературу в бібліотеках та підготувати реферат про життя студентів у сільськогосподарських навчальних закладах Великобританії.	6
11	<p>Ознайомитися зі змістом тексту “<i>Forests are Helped by Animals</i>”. Зробити анотування тексту. Література основна: [3, с. 257].</p> <p>Підібрати тексти, пов’язані зі станом лісівництва в Україні і скласти план до тексту.</p>	4
12.	<p>Ознайомитися зі змістом тексту “<i>Friendship Tree</i>”. Література основна: [3, с. 247].</p> <p>Скласти тези до тексту, розповісти про дерево дружби як ознаку миру.</p> <p>Підготувати повідомлення про розбіжності та подібності у розвитку сільського господарства Великої Британії та США.</p>	6
13	<p>Ознайомитися зі змістом тексту “<i>What is Forest</i>”.</p> <p>Література основна: [3, с. 124].</p> <p>Підготувати інформацію про систему збереження лісів у Великій Британії.</p>	4
14.	Ознайомитися з темою «Сільськогосподарська практика студентів за кордоном». Підібрати тексти, пов’язані з проблемою знищення лісів в Україні і зробити анотування текстів.	4
15.	<p>Ознайомитися з темою «Аграрна освіта у Великій Британії і США».</p> <p>Опрацювати фахову літературу в системі Інтернет і підготувати реферат по проблемі збільшення лісових територій в Україні.</p>	4
16	Ознайомитися зі змістом відеозапису « <i>Environmental Protection</i> ». Скласти детальний план і підготувати розповідь про види забруднення навколишнього середовища.	4
17	Ознайомитися зі змістом відеозапису « <i>Great Britain</i> ». Скласти тези і підготувати доповідь про їжу, свята і етапи середньої освіти у Великобританії	4

18	Підібрати тексти, пов'язані з проблемами розвитку лісівництва в Україні.	4
19	Ознайомитися з темою «Сільське господарство і освіта Великобританії і США» і скласти тези до тексту. а) визначити розбіжності та подібності у розвитку сільського господарства Великобританії і США; б) визначити розбіжності та подібності у системі освіти Великобританії і США.	4
20	Ознайомитися з темою «Сільськогосподарська практика студентів за кордоном». а) підготувати розповідь про види робіт, які виконують студенти на практиці; б) висловити свою думку, чому ви б хотіли чи не хотіли мати свою сільськогосподарську практику за кордоном.	2
21	Опрацювати фахову літературу в бібліотеках та підготувати реферат про проблеми розвитку комерційної діяльності в Україні.	2
Разом		102

6. Методи навчання

У ході вивчення іноземної мови використовуємо такі методи навчання:

1. група методів за джерелом передачі й сприйняття інформації: **вербальні** (пояснення навчального матеріалу, монологічне/діалогічне мовлення, аудіювання, тощо), **наочні** (відеосюжети, граматичні таблиці, рисунки на дошці та інше), **практичні** (робота в мультимедійному класі з аудіо- та відеоматеріалами);
2. група методів за логікою передачі і засвоєння навчального матеріалу: індуктивний, дедуктивний, аналітичний, синтетичний, узагальнення, виділення головного тощо;
3. група методів за ступенем самостійного мислення при засвоєнні знань: репродуктивний та продуктивний;
4. група методів за ступенем управління навчальним процесом: навчання під керівництвом викладача, самостійна робота з підручником, електронними джерелами інформації та аудіо/відеоматеріалами; виконання письмових завдань (рефератів, резюме та інше), підготовка домашнього читання.

7. Методи контролю

Контроль знань, умінь та навичок здобувачів – невід'ємна складова педагогічного процесу та форма зворотнього зв'язку при вивченні курсу «Іноземна мова». У процесі навчання іноземним мовам використовуємо такі види контролю:

1. Поточний
2. Періодичний (проміжний)
3. Підсумковий

Поточний контроль це контроль рівня знань та вмінь у процесі навчання, який проводиться на лабораторних (практичних) заняттях. Його види та форми: метод усного опитування, метод письмового контролю, метод тестового контролю, модульний контроль.

Періодичний (проміжний) – це контроль після вивчення розділу (теми), змістових модулів. Він включає наступні види контролю: контрольні роботи, тести, усне опитування (розмовні теми).

Підсумковий контроль – це контроль, який здійснюється в кінці вивчення курсу. Це семестровий контроль, тести, заліки, екзамени.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота									
Змістовий модуль №1						Змістовий модуль №2			
T1	T2	T3	T4	T5	T 6	T1	T2	T3	T14
3	4	3	4	3	4	3	3	4	4

Поточне тестування та самостійна робота															Підсумко вий ЕКЗАМЕН	Сума
					Змістовий модуль 3 Змістовий модуль №4										10	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	
3	4	4	3	3	4	4	3	3	4	3	4	3	4	4	4	

T1, T2 ... – теми змістових модулів

9. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	----------	---	---

10. Критерії оцінювання знань і комунікативних навичок здобувачів

Оцінка „відмінно” (ECTS – A) 90-100 балів виставляється здобувачеві, який виконав робочий план, завдання для самостійного опрацювання, активно працював на заняттях, брав участь в університетському конкурсі з української мови. Цілком володіє мовним матеріалом. Засвоїв специфіку функціонування мови у сфері професійного спілкування, вказує на особливості лексичних, граматичних, стилістичних засобів мови фахового спілкування. Виявляє комунікативні навички: швидко орієнтується в ситуації, аналітично опрацьовує матеріал (літературу), будує спілкування відповідно до мети, особливостей аудиторії, адекватний до реакції реципієнта. Виявляє загальну мовну культуру, творчий підхід до роботи. Практичні мовні завдання виконує на 99 відсотків.

Оцінка «добре» (ECTS – B, C) 75-89 балів виставляється здобувачеві, який виконав робочий план, завдання для самостійного опрацювання, активно працював на заняттях. Володіє загальними знаннями програмового матеріалу, з'ясовує специфіку функціонування мови у сфері професійного спілкування, вказує на особливості лексичних, граматичних, стилістичних засобів мови фахового спілкування. Виявляє комунікативні навички: швидко орієнтується в ситуації, аналітично опрацьовує матеріал, однак припускається незначних помилок у мові. Практичні мовні завдання виконує на 75 відсотків.

Оцінка «задовільно» (ECTS – D, E) 60-74 балів виставляється, якщо здобувач виконав робочий план, не в повному обсязі завдання для самостійного опрацювання. Працював на заняттях, але не виявляв активності. Володіє загальними знаннями програмового матеріалу в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи (може викласти основні відомості про сучасну українську літературну мову як основу мови професійного спілкування, диференціює стилі, норми, однак не може вказати на специфіку функціонування мови у сфері професійного спілкування); називає основні якості мовця, має сформоване уявлення про комунікативні навички, але не виявляє їх. Практичні мовні завдання виконує на 50 відсотків.

Оцінка «незадовільно» (ECTS – FX) 35-59 балів виставляється, якщо здобувач не виконав робочого плану, не виконав завдання для самостійного опрацювання, індивідуальну роботу; не виявив загальних знань програмового матеріалу, комунікативних навичок мовного спілкування в заданій ситуації (публічний виступ, обговорення, аналіз мовного матеріалу). Практичні мовні завдання виконує на 30 відсотків.

Оцінка „незадовільно” (ECTS – F) 0-34 балів виставляється здобувачеві, який практично не виконав в установлені терміни завдання, передбачені для

виконання на практичних заняттях і самостійної роботи, має значну кількість пропусків занять, не володіє теоретичним матеріалом змістового модуля (теми), необхідна значна додаткова робота (повторне вивчення програмного матеріалу).

Підсумковий контроль здійснюється по завершенні вивчення курсу. На підставі даних періодичного (проміжного) контролю з „Відомості поточного контролю” викладач, який проводить практичні заняття заносить підсумкову оцінку поточної успішності в „Відомість підсумкового контролю”. На випадок, коли підсумкова оцінка поточної успішності задовольняє студента, то може бути виставлена підсумкова оцінка автоматично за семестр в цілому по курсу.

11. Методичне забезпечення

1. English for Specific Purposes (ESP) National Curriculum for Universities. Програма з англійської мови для професійного спілкування /Кол. авторів – К.: Ленвіт, 2005. – 119с.
2. Англійська мова. Програма навчальної дисципліни для підготовки фахівців в аграрних вищих навчальних закладах II – IV рівнів акредитації. – К.: Аграрна освіта, 2004. – 15 с.
3. Аудіо/відеотека кафедри.

12. Рекомендована література

Основна

1. Герман Л.В., Паніна О.А., Шульга І.В. Навчально-методичний посібник з англійської мови. – Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2003 – 56 с.
2. Герман Л.В., Паніна О.А., Шульга І.В. Граматика англійської мови у таблицях. – Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2004 – 29 с.
3. Шульга І.В., . Паніна О.А., Прогнімак В.Ф., Чорна В.Л., Хижняк Н.В., Арзамасцева Н.О., Брокль Є.Г., Маковська О.А., Шеремет О.О. Посібник з розмовної англійської мови (для бакалаврів) - Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2008 –121 с.

Додаткова

1. Верба Л. Г. Граматика сучасної англійської мови: посібник/ Л. Г. Верба, Г. В. Верба. – К., 2006. – 341 с.
2. Журнали: “Agricultural Research.”, “Outlook on Agriculture”.
3. Качалова К. Н. Практическая грамматика английского языка/ К.Н. Качалова, Е.Е. Израилевич. – М., 2007. – 92 с.
4. Текстоотека кафедри.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://en.wikipedia.org/wiki/Forestry>
2. http://en.wikipedia.org/wiki/Outline_of_forestry
3. <http://www.tutorvista.com/content/biology/biology-iv/ecosystem/>
4. <http://www.iufro.org/discover/organization/>